

การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง
สาระการเรียนรู้หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

Development of Learning Activities Based on Constructivism
in Learning Strands of Civil Duties, Cultures and Lifestyles
in Society of the Learning Substance Group
of Social Study for Prathom Suksa 2

ผู้วิจัย นางราศี ไชยโคตร

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ (1) รองศาสตราจารย์พร มีกลาง

Researcher : Mrs. Rasee Chalyakhot; Thesis Advisor : (1) Assoc. Prof. Pachara Meeklang

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมาย 1) เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง สาระการเรียนรู้หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเองก่อนและหลังการเรียน 3) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการคิดอย่างมีเหตุผลเชิงวิเคราะห์ก่อนและหลังการเรียน และ 4) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนบ้านปุงสหราษฎร์บำรุง ตำบลนาตง วัฒนา อำเภอโพธาราม จังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร เขต 1 จำนวน 24 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 8 แผน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 20 ข้อ แบบวัดความสามารถในการคิดอย่างมีเหตุผลเชิงวิเคราะห์ และแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test for dependent samples

ผลการวิจัย พบว่า

1. กิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง สาระการเรียนรู้หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80.41/84.37

2. นักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ความสามารถในการคิดอย่างมีเหตุผลเชิงวิเคราะห์ หลังจากที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง สูงกว่าก่อนได้รับการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง อยู่ในระดับมาก

ABSTRACT

The purposes of this study were: 1) to develop the learning activities based on Constructivism in Learning Strands of Civil Duties, Cultures and Lifestyles in Society of the Learning Substance Group of Social Study for Prathom Suksa 2 which contained the efficiency criteria set at 80/80, 2) to compare the students' learning achievements possessed before and after they had learnt through the developed learning activities based on Constructivism, 3) to compare the students' critical thoughts gained before and after they had learnt through the developed learning activities, 4) to investigate the students' satisfaction of the developed learning activities based on Constructivism. The subjects were 24 Prathom Suksa 2 students who were enrolling in the second semester of 2010 academic year at Ban Poong Saharaja Bumroong School, Natong Wattana Subdistrict, Pon Nakaew District, Sakon Nakhon Province under the Office of Sakon Nakhon Primary Educational Service Area 1. The instruments used were 8 plans of learning activities based on Constructivism in Learning Strands of Civil Duties, Cultures and Lifestyles in Society for Prathom Suksa 2; an achievement test which comprised 20 questions, the measurement form used to examine the students' critical thinking competency, and a set of questionnaire for surveying the students' satisfaction of the learning activities based on Constructivism. The statistics used in this research included mean, standard deviation, and t-test (Dependent Samples).

The study revealed the following results:

1. The learning activities based on Constructivism in Learning Strands of Civil Duties, Cultures and Lifestyles in Society of the Learning Substance Group of Social Study for Prathom Suksa 2 contained the efficiency of 80.41/84.37.

2. After the students had learnt through the developed learning activities based on Constructivism, their achievement was statistically higher than that of before at .01 level of significance.

3. After the students had learnt through the developed learning activities based on Constructivism, their critical thinking competency was statistically higher than that of before at .01 level of significance.

4. The students' satisfaction of the learning activities based on Constructivism was at the high level.

ภูมิหลัง

จากประสบการณ์ผู้วิจัยในการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โรงเรียนบ้านปงสหราษฎร์บำรุง อำเภอโพธาราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 จากรายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ประจำปี 2552 (เอกสารเผยแพร่ลำดับที่ 1) ปีการศึกษา 2551 และ 2552 พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ช่วงชั้นที่ 1 ร้อยละ 66.67 และ 69.96 ช่วงชั้นที่ 2 อยู่ในระดับร้อยละ 69.98 และ 67.58 ตามลำดับซึ่งต่ำกว่าเป้าหมายของโรงเรียนที่ตั้งไว้คือ ร้อยละ 75 จากรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รอบ 2 พุทธศักราช 2549-2553 (2552, หน้า 36) ได้วิเคราะห์สถานศึกษาจากผลการประเมินในจุดควรพัฒนาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน : ประถมศึกษาว่า ด้านผู้เรียนควรพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ รวมทั้งให้มีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับการเตรียมความพร้อมสำหรับการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในปีการศึกษา 2553 ทุกโรงเรียนทั่วประเทศ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เป็นหนึ่งใน 8 กลุ่มสาระที่กำหนดให้ผู้เรียนทุกคนจำเป็นต้องเรียนรู้ในหลักสูตรแกนกลางของการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ประกอบด้วยองค์ความรู้ ทักษะสำคัญและคุณลักษณะ คือ “การอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข การเป็นพลเมืองดี ศรัทธาในหลักธรรมของศาสนา การเห็นคุณค่าของทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ความรักชาติและภูมิใจในความเป็นไทย”

จากความสำคัญและความจำเป็นในการพัฒนาการเรียนรู้ดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่าการสอนให้นักเรียนรู้จักคิด เป็นเจ้าของความคิด สามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเองเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษาวิจัย เรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง สาระการ

เรียนรู้ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เพื่อแก้ปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดอย่างมีเหตุผลเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนสูงขึ้นตามเป้าหมายที่โรงเรียนตั้งไว้ และคาดว่าจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยสนใจที่จะทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เนื่องจากเด็กที่อยู่ในระดับชั้นนี้มีอายุระหว่าง 7-9 ปี ซึ่งมีช่วงพัฒนาการทางสติปัญญาตามทฤษฎีของ เพียเจต์ (ทิกนา แชมมณี, 2550, หน้า 65) ขั้นการคิดแบบรูปธรรม (Concrete Operational Period) เป็นขั้นพัฒนาในช่วงอายุ 7-11 ปี เป็นขั้นที่การคิดของเด็กไม่ขึ้นกับการรับรู้จากรูปทรงเท่านั้น เด็กสามารถสร้างภาพในใจ และสามารถคิดย้อนกลับได้ และมีความเข้าใจเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของตัวเลขและสิ่งต่างๆ ได้มากขึ้นซึ่งสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ซึ่งมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ถึงสภาพปัญหาและกระบวนการแก้ปัญหา และเป็นชั้นเรียนที่ผู้วิจัยกำลังทำการสอนในปีการศึกษาปัจจุบัน

ความมุ่งหมายของการวิจัย

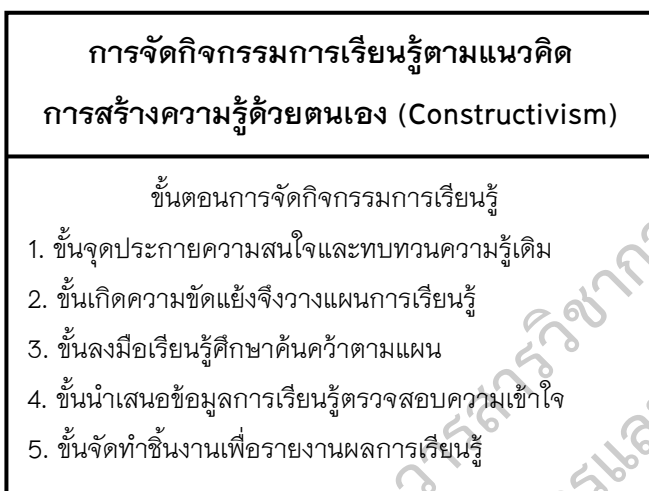
1. เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง สาระการเรียนรู้หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง
3. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการคิดอย่างมีเหตุผลเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังจากที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง

4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้น หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม ประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตาม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม แนวคิดผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง สาระการเรียนรู้

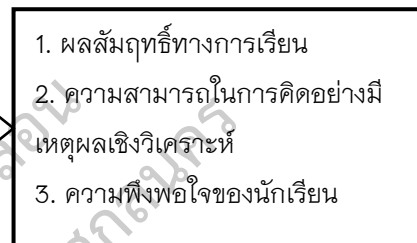
กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ ตามแนวคิดผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง สาระการเรียนรู้ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยไว้ดังนี้

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

ภาพประกอบ กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย
ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนในศูนย์เครือข่ายไพณสามัคคี อำเภอไพณนาแก้ว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียน ที่ 1 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 208 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านปงสหราษฎร์ บำรุง ตำบลนาตงวัฒนา อำเภอไพณนาแก้ว จังหวัด สกลนคร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 1 ห้องเรียน นักเรียนจำนวน 24 คน โดยการเลือกแบบ เจาะจง (Purposive Sampling)

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

- 3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามแนวคิดผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง
- 3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่
 - 3.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 3.2.2 ความสามารถในการคิดอย่างมีเหตุผลเชิง วิเคราะห์
 - 3.2.3 ความพึงพอใจของนักเรียน
4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย
 - 4.1 แผนพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ ตามแนวคิด ผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง สาระการเรียนรู้หน้าที่ พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม ชั้นประถม ศึกษาปีที่ 2 จำนวน 8 แผน
 - 4.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สาระ การเรียนรู้ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิต

ในสังคม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เป็นแบบทดสอบปรนัย ชนิด 3 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ

4.3 แบบวัดความสามารถในการคิดอย่างมีเหตุผลเชิงวิเคราะห์ด้วยแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สารการเรียนรู้ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม

4.4 แบบสำรวจความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด จำนวน 15 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ขั้นการทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) ผู้วิจัยทดสอบกลุ่มทดลองโดยใช้แบบวัดความสามารถในการคิดอย่างมีเหตุผลเชิงวิเคราะห์และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สารการเรียนรู้ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม

2. ขั้นดำเนินการทดลอง ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้สอนนักเรียนกลุ่มทดลองเป็นเวลา 16 ชั่วโมง ไม่นับรวมเวลาทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ใช้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จำนวน 8 แผน โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง

3. ขั้นการทดสอบหลังเรียน (Post-test) ผู้วิจัยทดสอบกลุ่มทดลองเพื่อวัดความสามารถในการคิดอย่างมีเหตุผลเชิงวิเคราะห์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ซึ่งเป็นแบบทดสอบชุดเดิมกับการทดสอบก่อนเรียน ทำการทดสอบ

4. ให้นักเรียนตอบแบบสำรวจความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง สารการเรียนรู้หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 แล้วนำผลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามมาวิเคราะห์

5. นำคะแนนที่ได้จากการทำชิ้นงานระหว่างเรียนและแบบทดสอบหลังเรียนมาหาประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง โดยใช้สูตร E_1/E_2

การวิเคราะห์ข้อมูล

การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง สารการเรียนรู้หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ทำการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. หาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าเฉลี่ยร้อยละของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนแล้วนำมาเทียบกับเกณฑ์การประเมินที่ตั้งไว้ คือ สูงกว่าร้อยละ 75
2. หาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าเฉลี่ยร้อยละของคะแนนความสามารถในการคิดอย่างมีเหตุผลเชิงวิเคราะห์หลังเรียนและนำมาเทียบกับเกณฑ์การประเมินที่ตั้งไว้ คือ สูงกว่าร้อยละ 70
3. เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนโดยใช้วิธีทดสอบค่าที (t-test)
4. เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการคิดอย่างมีเหตุผลเชิงวิเคราะห์ก่อนและหลังเรียน โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test)
5. วิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เรียนจากบันทึกการเรียนรู้ โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ดำเนินการวิจัยวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่
 - 1.1 ค่าร้อยละ (Percentage)
 - 1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)
 - 1.3 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
 - 1.4 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน ได้แก่ t-test แบบ Dependent Samples การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างคะแนนการทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) และหลัง

เรียน (Post-test) โดยใช้การทดสอบค่าที่แบบสองกลุ่มไม่อิสระกัน (t-test แบบ Dependent Samples)

1.5 วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือได้แก่

2.1 หาค่าความยากง่ายและอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และแบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดอย่างมีเหตุผลเชิงวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS Version 11 สาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่องหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม และแบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดอย่างมีเหตุผลเชิงวิเคราะห์หาความเที่ยงด้วยวิธีของคูเดอร์ และริชาร์ดสัน

2.2 หาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์ของแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และแบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดอย่างมีเหตุผลเชิงวิเคราะห์

สรุปผลการวิจัย

จากการทดลองใช้กิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง สาระการเรียนรู้หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น สรุปผลได้ดังนี้

1. ประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง มีค่าเท่ากับ 80.41/84.37

2. นักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. นักเรียนมีความสามารถในการคิดอย่างมีเหตุผลเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หลังจากที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง สูงกว่าเกณฑ์การประเมินที่ตั้งไว้ และมีผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง อยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง

1.1 ครูผู้สอนกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ควรนำการสอนตามแนวคิดผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเองไปทดลองใช้กับนักเรียนที่เรียนในกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในรายวิชาอื่นๆ กับนักเรียนในระดับต่างๆ กัน เพราะการสอนตามแนวคิดผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง เป็นการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ สร้างองค์ความรู้ในตัวเอง และมีการปรับเปลี่ยนความรู้นั้นอยู่ตลอดเวลาเป็นการพัฒนาศักยภาพด้านสติปัญญา และประสบการณ์ของบุคคลและยังเน้นกระบวนการคิดเป็น ต้องรู้จักคิด เลือกรับข้อมูลความรู้ที่เป็นประโยชน์ เพื่อการตัดสินใจในการดำรงชีวิตท่ามกลางภาวะของความล้าสมัยในสังคมได้

1.2 การสอนตามแนวคิดผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง ผู้สอนจำเป็นต้องมีการเตรียมตัวล่วงหน้า ควรศึกษาเนื้อหาที่ใช้สอนอย่างละเอียด วางแผนกิจกรรมการเรียนการสอน กำหนดเวลาที่ใช้ให้ผู้เรียนใช้ศึกษาหาความรู้รวบรวมข้อมูล ตลอดจนต้องจัดเตรียมข้อสนเทศต่างๆ ไว้ล่วงหน้า เนื่องจากมีจำนวนมาก ควรนำมาจัดเตรียมไว้ในห้องเรียน ให้เป็นหมวดหมู่ ใส่กำกับหมายเลขของเอกสารต่างๆ เพื่อสะดวกในการค้นหา และเพื่อความคล่องตัวในขณะดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน ควรกำหนดเป็นหมายเลขในเอกสารต่างๆ และเพื่อให้เป็นไปตามลำดับขั้นตอนในการเรียนได้เป็นอย่างดี

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยเรื่องต่อไป
- 2.1 ควรได้มีการศึกษางานวิจัยในแนวเดียวกันนี้กับนักเรียนในระดับชั้นอื่น เพื่อดูว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่ามีวิธีการสอนแบบใดที่แตกต่างกันอย่างไร
- 2.2 ควรได้มีการศึกษางานวิจัยผลการสอนโดยใช้กระบวนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้ด้วยตนเองกับตัวแปรอื่นๆ
- 2.3 ควรนำการสอนโดยใช้กระบวนการสอนตามแนวคิดผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเองไปทดลองกับเนื้อหาในสาระอื่นๆ

เอกสารอ้างอิง

- ถนอมพร เลาจรัสแสง. (2541). *คอมพิวเตอร์ช่วยสอน*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิศนา แชมมณี. (2542). การจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง : โมเดลชิปปา CIPPA MODEL. *วารสารศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*, 27(3), 1-17.
- _____ (2550). *ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ระพีพันธ์ ศรีรามมี. (2544). *การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดอย่างมีเหตุผลเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษาโดยการสอนตามแนวคอนสตรัคติวิซึ่มกับการสอนแบบแก้ปัญหา*. วิทยานิพนธ์ คศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศักดิ์ดา เดชมา. (2549). *ผลของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการสร้างความรู้ด้วยตนเองต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ในวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ชั้นปีที่ 1*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.
- สุมาลี ชัยเจริญ. (2551). *เทคโนโลยีการศึกษา : หลักการ ทฤษฎีสู่การปฏิบัติ*. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อรอนันต์ ปุณณะเวส. (2550). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์การเงินของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบสร้างความรู้ด้วยตนเองกับการเรียนรู้แบบปกติ*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.